І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 94. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ТРАВНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 18, 1962 No. 94. VOL. LXVIII.

ЛЕТУНСТВО ДОМАГАЄТЬСЯ ТРИЧІ БІЛЬШЕ ФОНДІВ, НІЖ ПРОПОНУЄ УРЯД

Вашинґтон. — Шеф штабу летунства генерал Куртіс Е. ЛеМей, зізнаючи 15-го травня в Сенатській Підкомісії Видатків, продовжував свою опозицію до проєкту секретаря оборони Роберта МекНамари зменшити видатки на продукцію розвідчо - бойових літаків типу РС-70, що давніше називалися Б-70. Генерал ЛеМей домагався, щоб Конґрес призначив на продукцію цих літаків $491 мільйон, що є майже три рази більше від тієї суми, яку призначив президент Кеннеді. ЛеМей сказав, що при тих видатках на продукцію згаданих літаків, які пропонує уряд, ця продукція буде припізнена принаймні на один рік, і спізнений буде також вишкіл пілотів, які можуть вишколюватися на нових моделях. Продукція літаків РС-70 вже і так є спізнена, бо уряд не видав всіх ухвалених фондів минулого року. Шеф штабу летунства знайшов підтримку у фахівця з дослідно - розвиткового відділу генерала Бернарда А. Шрівера, який сказав, що зменшування урядом видатків в цьому році спричинить те, що пізніше треба буде видати більші суми. Генерал ЛеМей сказав, що він надармо кілька разів звертався до секретаря оборони в цій справі, і що він не соромиться того, що його називають „людиною бомбовиком", бо „він користуватиметься кожною успішною зброєю, навіть якби це були дитячі возики". Уряд запропонував на ці літаки суму $171 мільйона, Палата Репрезентантів додала до неї ще $52,900,000, а летунство вимагає суми $491 мільйона на будову цих літаків, що мають швидкість 2.000 миль на годину і можуть летіти на висоті 80.000 стіп. Секретар оборони МекНамара два дні раніше зізнавав перед цією самою Підкомісією і сказав, що покищо відкладає плян зменшити армійські резерви та з'єднання Крайової Ґвардії тому, що проти урядового пляну є сильна опозиція в Конґресі. Він сказав, що щераз перестудіює плян військових резерв. Те саме зробить він із пляном продукції далекосяжних літаків типу РС-70. Уряд плянує зменшити число цих бомбовиків, а Конґрес виступає проти цього. Разом із секретарем оборони був і голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Лаймен Л. Лемніцер, який давав відповіді на запити сенаторів. Голова Комісії сенатор - демократ Віліс Робертсон сказав, що ці справи вирішує в Пентаґоні колишній сержант, що є тепер цивілем і має 36 років. МекНамара рішуче це заперечив і твердив, що рекомендації в цій справі має від генерала Лемніцера і шефа армії генерала Джорджа Г. Декера. Генерал ЛеМей вже давніше висловився в цій справі перед Палатною Комісією Збройних Сил, яка після того була ухвалила, щоб Конґрес окремою резолюцією зобов'язав уряд видавати на збросння всі ті суми, які Конґрес призначить. Але текст цієї резолюції треба було пізніше злагіднити і скреслити з неї слово „наказувати". МекНамара сказав був 15-го березня, що його думку в справі літаків РС-70 підтримують всі інші генерали в Пентаґоні, крім генерала МеМея. Але після того секретар летунства Юджін М. Цукерт заявив: „МекНамара вирішує справу, і це нас зобов'язує".

ПРЕДСТАВНИКИ УНСОЮЗУ ВІДВІДАЛИ ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ, МАЛИ ДОВШУ РОЗМОВУ

Вашинґтон. — Минулої середи, 16-го травня ц.р., представники Українського Народного Союзу: гол. предсідник Йосип Лисогір, гол. секретар Ярослав Падох, гол. касир Роман Слободян і ред. Антін Драган, як також делеґат на 25-ту конвенцію УНС адв. Степан Ярема, відвідали тут у пополудневих годинах Державний Департамент та мали довшу розмову з представниками цього Департаменту: асистентом державного секретаря для европейських справ п. Колером, директором бюра для справ Совєтського Союзу п. Ґотрі, директором бюра для справ Східньої Европи п. Веделером та уповноваженими представниками бюра для справ Совєтського Союзу пп. Овеном, Берисдейлем і Кірком (сином колишнього американського амбасадора в Москві і тепер на Формозі, адмірала Кірка). Нагодою для цих відвідин в Державному Департаменті була недалека, 25-та з черги конвенція УНСоюзу, що почнеться вже в найближчий понеділок в Ню Йорку, що й згадав асистент державного секретаря п. Фой Коллер, вітаючи представників УНСоюзу в Державному Департаменті „з традиційними, передконвенційними відвідинами". Під час конференції, що тривала повних дві години, представники УНСоюзу і Державного Департаменту обмінялися думками і поглядами в таких справах, як: відомі нефортунні вислови про Україну в листі державного секретаря Діна Раска до голови конґресової комісії правил конґресмена Говарда Смита; справа плянованої конґресової комісії для справ поневолених націй; відношення і опінія Державного Департаменту в справі відомої резолюції Фарбстейна, яка пропонує — як тактичний маневр — заходи для обміну амбасадорами між Києвом і Вашинґтоном; справа запропонованого встановлення „Академії Волі"; доцільність і необхідність рішучих виступів представників ЗДА в Об'єднаних Націях проти комуно-московського колоніялізму; поняття й інтерпретація „політики непередрішення"; активніша й більша морально-політична допомога ЗДА визвольним рухам поневолених Москвою народів, зокрема українського, а дальше такі справи, як: „Голос Америки" і публікації Державного Департаменту, призначені для підсовєтських читачів; справи однобічного в совєтську користь культурного обміну; справа окремої української квоти для українських іміґрантів та офіціяльної назви української національности в американських пашпортах; справа Шевченківської поштової марки та цілий ряд інших справ американської політики, що ними зокрема цікавляться громадяни українського походження. Представники УНСоюзу говорили в імені 82,000 членів цієї найстаршої і найбільшої української організації, бажаючи одержати з найавторитетнішого джерела вияснення і відповіді, що могли б інтересувати делеґатів на конвенції. Представники Державного Департаменту зі свого боку ствердили, що „нам усім просвічують ті самі цілі і ми всі керуємось тими самими інтересами" та були одверті і щирі в розмові. На заввагу, що одним з найкращих виявів американських волелюбних ідеалів було визнання урядом ЗДА незалежної Ізраїльської Держави три дні після того, як вона була проголошена 15 років тому, представник Державного Департаменту заявив — дозволивши його цитувати — що коли буде встановлена і проголошена незалежна і суверенна Українська Держава, то уряд ЗДА не буде чекати навіть три дні, але визнає її за три години.

Після відвідин в Державному Департаменті, представники УНСоюзу мали ще, при спільній вечері, розмову з головою Українського Конґресового Комітету Америки проф. Левом Добрянським, обмінюючись взаємно інформаціями та враженнями з відвідин в Державному Департаменті.

П'ять міністрів вийшли з французького уряду, протестуючи проти політики де Ґоля

Париж. — П'ять міністрів зголосили свою димісію з уряду прем'єра Помпіду на знак протесту проти заяви президента де Ґоля на його пресовій конференції з середи 16-го ц. м. проти політичної інтеґрації Західньої Европи і тільки за співпрацею західньо - европейських країн на базі постійних міжміністерських консультацій. Виступили з уряду всі члени католицької Народно - республіканської партії. Між тими, що зреклись портфелів є два дуже видатні французькі державні мужі — колишній прем'єр П'єр Пфлімлен і колишній багатократний міністер закордонних справ Моріс Шуман. Прем'єр Жорж Помпіду, щоб не продовжувати кризи, негайно виповнив вакантні в уряді місця або деґолістами, або урядовцями. Проте спір довкола проблеми дальшого політичного обличчя Західньої Европи існує далі. Колишній генеральний секретар НАТО, бельгійський віцепрем'єр і міністер закордонних справ Поль Генрі Спаак висловився рішуче проти поглядів де Ґоля. Бельгія, Голляндія і Люксембурґ підтримують ідею повної західньо - европейської інтеґрації на базі конференції, зречення частини суверенних прав шістьох країн Спільного Господарського Ринку та створення щось у роді надержавного уряду. Зате Франція, Західня Німеччина і Італія погодились на зберігання надалі повної державної суверенности і діяння тільки у постійній близькій співпраці.

Франція проти участи Британії в Спільному Господарському Ринку

Брюссель. — В теперішніх преговорах Британії із шістьма членами Спільного Господарського Ринку, Франція заняла найрізкіше протибританське становище. Вона в принципі не є проти прийняття Британії до того економічного бльоку, але ставить такі вимоги, що їх трудно Британії прийняти. А саме, Франція настоює, що Британія мусить беззастережно прийняти принцип, що його вписано в договір при заснуванні Спільного Господарського Ринку, а саме, що всі його членські держави касують свої попередні індивідуально - митні торговельні умови з іншими країнами та виступають назверх як одна митно - торговельна величина. Прийняття такого такого принципу Англією означало б у практиці зірвання торговельних взаємин з членами Коммонвелту з загрозою його розвалу. За тим ніби суто економічним арґументом Франції криється політична нехіть Франції взагалі, щоб Франція дістала формальне право виступати в усіх справах західньо - европейського суходолу, де Франція хоче грати першу ролю.

У Парижі почався процес проти лідера терористів, ген. Саляна

Париж. — У вівторок 15-го ц. м. почався в Парижі судовий процес перед спеціяльним трибуналом, зложеним із 6-ох видатних правників, 3-ох ґенералів і одного адмірала, проти колишнього головного команданта французьких збройних в Індокитаї і Альжирі, генерала Раула Саляна. Акт обвинувачення закидає йому головування в Таємній Військовій Організації, яка до часу схоплення Саляна 20-го квітня ц. р. перевела 2.602 терористичних атак, внаслідку яких було 415 вбитих і 1.045 ранених. Ціллю цієї підпільно - терористичної організації є перевести у Франції державний переворот. Прокуратор заповів покликання тільки 5-ох свідків, зате оборона має на листі своїх свідків цілий ряд видатних діячів, включно з самим президентом де Ґолем. Трибунал відкинув твердження оборони щодо некомпетенції його, трибуналу, судити Саляна. Генерал Салян вже був раз засуджений на смерть заочно за участь у військовому бунті в Альжирі, але за французькою процедурою засудженого мають судити вдруге, коли його піймають. Тепер грозить йому знову кара смерти за очолювання Таємної Військової Організації. Оборона наставлена на доказування геройських заслуг генерала Саляна в минулому та його шляхетно - патріотичних замірів в революційному підпіллі.

ВИСАД ВІЙСЬК ЗДА В СІЯМІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

ЗРОСЛИ ШАНСИ НА МИРНЕ ПОЛАГОДЖЕННЯ КРИЗИ В ЛЯОСІ

Банґкок, Сіям. — В четвер 17-го травня ц.р. південно-азійського часу висадились в Сіямі перших 1.400 вояків американської морської піхоти, що їх привезли великі висадно-транспортні кораблі „Наварро" і „Пойнт Дефаєнс". 400 дальших морських піхотинців були на чердаку літаконосця „Валлі Фордж", звідкіля мали перевезти їх на суходіл гелікоптерами, бо порт в Банґкоку заплиткий для морського велетня, яким є названий літаконосець. Морські піхотинці, висаджені на суходіл, були здатні до негайного перевозу їх транспортними літаками С-130 „Гуркулес" на північ Сіяму, близько кордону, загроженого комуністами від сторони Ляосу. Морські піхотинці, що прибули до Сіяму, є частинами Третьої морської дивізії. Прибулою частиною командує полк. Фред Стіл. Назустріч цим першим бойовим американським військам, які прибули до Сіяму на запрошення сіямського уряду з уваги на безпосередню загрозу збоку комуністів, вийшли американський амбасадор Кеннет Юнґ, ген. Браєрд Джонсон і шеф штабу сіямських збройних сил летунський маршал Даві Чуллясапа. Висадження перших американських частин, які разом з дальшими, що наспівають туди, становитимуть 5.000, в тому 2.200 піхотинців і 1.000 летунів, — збіглося з конференцією в тому самому дні в Банґкоку амбасадорів вісьмох держав, членів Південно-східнього азійського оборонного пакту (СЕАТО). Належать туди ЗДА, Британія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія, Філіппіни, Сіям і Пакістан. Всі приявні члени СЕАТО підтримали акцію Америки, дармащо не всі готові активно підтримати її своїми збройними силами. Але Британія, Австралія і Нова Зеляндія висловили обіцянку, що вишлють туди „символічні" маленькі частини для заманіфестування своєї солідарности з ЗДА. Це стосується передусім Австралії і Нової Зеляндії, найбільш загрожених у випадку перемоги комуністів в Південній Азії.

Тим часом зросли шанси на мирне — бодай тимчасове — полагодження гострого конфлікту за Ляос. Ляоські комуністи, очолювані князем Суфановонґом, який є двоюрідним братом кандидата на „невтрального" прем'єра Суванни Фуми, висловив згоду на відновлення в найближчих днях переговорів з урядом Ляосу про створення нового уряду на базі міжпартійної коаліції та невтральности Ляосу. Комуністичні партизани дістали наказ припинити наступ і вони дійсно зупинились якраз перед містечком Гуей Сай, на самому кордоні Сіяму. Вдалося теж опанувати паніку, яка настала була в ляоському королівському війську. Американські і британські керівні чинники ніби дістали запевнення від Москви, що вона не хоче загострення ситуації в Ляосі до пункту, коли грозило б перетворення Ляосу в нову Корею, як бойовище для великодержав. Тому й американські війська, які висадились в Сіямі, покищо не переступатимуть кордону в сторону Ляосу, чекаючи, чи дійсно постане в Ляосі коаліційний уряд, який проголосить невтральність, об'єднання і незалежність тієї країни. Тоді міжнародна конференція в Женеві, яка виготовила вже більшість точок відповідного договору, заґарантувала б незалежність і невтральність Ляосу. Відкритим залишається питання, чи комуністи не використають ту „невтральність" та свою участь в коаліційному уряді знову тільки як відбивну для захоплення в свої руки цілком влади в Ляосі.

Кеннеді поладнав особистим листом до Аденауера існуючий дисонанс

Бонн. — Західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер отримав листа від президента Кеннеді, в якому той старався остаточно поладнати дисонанс, що вийшов між Вашинґтоном і Бонном внаслідку гострого листа державного секретаря Раска до міністра Шредера з докорами щодо виявлення німецькою пресою подробиць американського пляну про Берлін. Старий Аденауер образився тоном того листа та ніби обурився на заяву президента Кеннеді, що альянти повинні такі справи обговорювати довірочно дипломатичним шляхом, а не публічною дискусією. Своє невдоволення Аденауер висловив у двох пресових конференціях у Західньому Берліні, де не згадавши ні словом про сутню причину своїх претенсій до Вашинґтону, критикував американський плян щодо Берліну та відношення ЗДА до 17-ох мільйонів східніх німців. У цій справі американський амбасадор в Бонні Волтер Довлінґ конферував півтори години з Аденауером в минулий понеділок, а наступного дня, діставши корисний звіт про ту авдієнцію, президент Кеннеді запросив до себе західньо - німецького амбасадора д-ра Вільгельма Ґреве, розмовляв з ним пів години та вручив йому листа до Аденауера. Аденауер заявив, що його взаємини з президентом Кеннеді якнайкращі та що „без Америки вільний світ не міг би врятуватись". Проте він зазначив, що „між союзниками не повинну бути примусу мовчання" і тому висловлювання своєї ризбіжної думки не означає послаблювання союзу.

Губернатор Гюз закликає конґресменів ухвалити закон про медичну допомогу

Трентон, Н. Дж. — Губернатор Ричард Дж. Гюз вислав депеші до всіх 14-ох конґресменів із стейту Ню Джерзі, щоб використали свої впливи на те, щоб Палата Репрезентантів якнайскорше ухвалила закон про медичну опіку над старшими особами в рямках соціяльного забезпечення. В депешах губернатор твердив, що 9 на всіх кожних старших осіб у віці понад 65 років користатимуть із того закону, що його тримає Палатна Комісія Способів і Засобів і не хоче переслати на вирішення цілої Палати. Коло 400 нюйоркських лікарів, що є членами нюйоркського забезпеченевого пляну на лікування, підписали заяву проти того, що деякі лікарі погрожують бойкотувати закон, якби його ухвалив Конґрес. Один із лікарів назвав Лікарське Товариство, яке є проти урядового пляну про медичну опіку, „середньовічною ґілдою", яка не розуміє вимог теперішнього життя. Торговельне і Промислове Товариство в Ню Йорку заявилося проти урядового пляну медичної допомоги емеритам.

Сенатор Буш не кандидуватиме; Рібікофф і Ладж змагатимуться за його пост

Ню Йорк. — Сенатор - республіканець із стейту Коннектикат Прескотт Буш заявив, що він не старатиметься цього року про перевибір, бо його лікар не дозволяє йому на це. Ця заява була несподіванкою для провідників обидвох партій, Республіканської і Демократичної. Республіканці стараються переконати колишнього губернатора Джана Дейвіса Ладжа, щоб кандидував на залишене становище після сенатора Буша. Ладжа переміг був демократ Абрагамм А. Рібікофф, який тепер є секретарем здоров'я, виховання і добродійности. Демократи намовляють Рібікоффа, щоб старався про сенаторське становище. Його демократичним противником може бути конґресмен Френк Ковальскі. Виглядає, що за пост, залишений сенатором Бушом, змагатимуться Рібікоофф і Ладж.

Сенат не розглядатиме законопроєкту про охорону громадянських прав

Вашинґтон. — 15-го травня Сенат більшістю 49 до 34-ох голосів вирішив цього року не працювати над урядовим проєктом про охорону громадянських прав, який мав скасувати так званий екзамен грамотности при реєстрації виборців в південних стейтах. Проти цього проєкту південні демократи вели обструкції в Сенаті впродовж двох тижнів. Два рази більшість сенаторів відкинула пропозицію припинити обструкцію. І тоді більшість Сенату вирішила відослати урядовий проєкт в цій справі до комісії, що рівняється тому, що цього року цей проєкт не буде вирішений, хоч його прийняла Палата Репрезентантів. За відкладення проєкту голосували 30 демократів і 19 республіканців.

Спільний Господарський Ринок погрожує Америці відплатними митами

Брюссель. — Спільний Господарський Ринок, до якого належать Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельґія, Голляндія і Люксембурґ, загрозив Америці, що коли вона не зревідує проголошеної недавно підвишки на імпортові мита на килими та віконні скла, то будуть проголошені відплатні заходи. Ці нові мита в ЗДА проголошено 19-го березня з важністю від кінця червня ц. р. Підвищення цих імпортових мит вдарило передусім по Бельґії, яка найбільше експортує ті товари до ЗДА. Теперішній президент Спільного Господарського Ринку, французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль, заявив, що поки цей західньо-европейський економічний бльок застосує супроти ЗДА відплатні заходи, себто з свого боку підвищить мита на такі американські експортові товари, як тютюн, жіноча білизна, овочеві соки і т. п. — будуть переговори з американською місією при головній кватирі Спільного Господарського Ринку в Брюсселі. За газетними вістками, ЗДА, мабуть, погодяться рекомпенсувати Спільний Господарський Ринок знижкою імпортових мит на якісь інші товари, експортовані Бельґією. На теперішній сесії міністерської ради тієї економічної організації рішено знову приспішити процес економічної інтеґрації тих шістьох західньо - европейських країн, щоб вони могли виступати назверх, як одна одиниця.

Східня Німеччина переводить частинну демобілізацію

Берлін. — Вперше від здвигнення посередині Берліну муру ганьби 13-го серпня минулого року, східньо - німецькі комуністи проголосили в цьому тижні частинне звільнювання вояків від активної служби. Звільнюватимуть вояків, які прослужили в східньо - німецькій армії найменше два роки. Їх перенесуть в стан резерви та водночас відішлють на польові роботи, бо в східньо - німецьких колгоспах дошкульний брак рук. В січні цього року заведено в Східній Німеччині обов'язкову військову службу на базі загальної бранки, з терміном найменше 18 місяців. Довший термін служби залежав від „добровільної згоди" вояків. У відповідному розпорядку говориться демагогічним комуністичним стилем про здібність молодих вояків служити тепер на мирному господарському фронті. Частинну демобілізацію східньо - німецької армії пояснюють дошкульним браком чоловіків у зв'язку з цьогорічними жнивами та деяким політичним відпруженням довкола справи Берліну.

ПЕРЕД ЛЕТОМ АСТРОНОВТА КАРПЕНТЕРА

В Кейп Канаверал закінчено приготування до нового американського трикратного лету навколо Землі, що його має довершити американський астронавт лейтенант комодор Скотт Карпентер. Заплянований цей лет на суботу дня 19-го травня і відбудеться він, якщо буде добра погода. На фото: Карпентерова космічна кабіна „Аврора 7" під час її прикріплювання до ракети „Атлас".

В АМЕРИЦІ

● **54-річний контрадмірал** Чарлз С. Кіркпетрік найменований на суперінтендента Морської Академії в Аннаполісі, Мериленд. Він служить при фльоті 36 років, почавши службу в 1926-му році, і закінчив Морську Академію в 1931-му році.

● **Летунство** випустило 15-го травня з успіхом з летунської бази Ванденберґ в Каліфорнії новий сателіт, не подавши про це пресі жадних докладніших відомостей. Преса знає про це тільки те, що цей сателіт випущено за допомогою таких самих ракет, яких вживали давніше до випущення сателітів „Дісковерер".

● **Віце - президент** Линдон Б. Джансон заявив, що ЗДА не вимагають того, щоб ті держави, які дістають американську допомогу, одночасно прийняли форми американської демократії. „Кожна країна мусить будувати свою демократію на основі своєї традиції, місцевих умов і потреб свого народу", — казав Джансон.

● **Преса** підкреслює, що нюнюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер в місяці квітні ц. р. підписав аж 19 різних проклямацій. В цілому році цей губернатор підписує пересічно по 140 проклямацій.

● **Статистика** стверджує, що половина зі всіх 45 мільйонів американських родин мають по дві особи, які працюють. З цього виходить, що американські замужні жінки у великій мірі причиняються до втримання своїх родин.

У СВІТІ

● **Мілован Джілас**, колишній віце - президент комуністичної Югославії, потім відважний критик комуністичного режиму, засуджений в минулий понеділок знову на 5 років в'язниці у добавок до попередніх, ще ним невідсиджених 4-ох років, жадав був явного суду та закинув прокураторові, що акт оскарження проти нього був опертий на брехнях. Коли ж відкинено його вимогу щодо явного суду, він відмовився боронитись.

● **Голляндська преса** принесла вістку про новий висад індонезійців на Новій Гвінеї. Під охороною двох бомбардувальників скинено з транспортних літаків коло 50, або й більше парашутистів та водночас скинено для них різні припаси, зброю й амуніцію. Це вже другий або третій такий висад індонезійських парашутистів на Новій Гвінеї, яку Індонезія вважає за свою територію, що нею адмініструє Голляндія.

● **Індійський прем'єр Неру** заявив в парляменті гнівно, що Індія „радше згине, а не дозволить запрягти себе до воза мілітарного бльоку". Свою заяву склав у зв'язку з інтерпеляцією, чи не добре було б прийти з допомогою Ляосові та Південному В'єтнамові, що їм загрожують комуністи. Індія є „невтральна" і „миролюбна", але забрала силою португальські колонії Гоа і ін., як теж анектувала частину мусульманського Кашміру і відкидає всі спроби Пакістану розглянути цю справу.

● **У Південній Кореї** звільнять в цьому тижні, з нагоди перших роковин тамошнього військового перевороту 13.180 політичних в'язнів та зменшать кари дальшим 8.790 в'язням. Голова військового правління ген. Чунґ Гі Парк заявив, що багато засуджених доконали свої злочини „серед неминучих обставин", коли за попереднього режиму панували загальна корупція і несправедливість.

● **У Римі** заприсяжено 23-ох новобранців до так званої Швайцарської ґвардії у Ватикані. Вони склали присягу боронити життя Папи Івана XXIII. Ватиканська ґвардія нараховує тепер 87 вартових, але це число має зрости до 100.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Амбіція Европи

У минулий вівторок французький президент Шарль де Голь провів пресову конференцію, яка, з уваги на його вступну заяву та відповіді на запити журналістів, стала першорядною міжнародною подією. Хоч де Голь не виступив там ні з якими новими ревеляціями, він повторив і підкреслив ще раз на різні найактуальніші міжнародні проблеми свої погляди, які віддавна хвилювали західний світ, спричинюючи дисонанси між західними альянтами. А втім, було б великим спрощенням справи пояснювати становище де Голя його персональною амбіцією, „ідеєю фікс" щодо „величі Франції" або й навіть анахронічним воскрешуванням історичної ривалізації між Францією і Британією за першенство в європейському проводі. Очевидно, що дисонанси між 5-ою Французькою Республікою де Голя і її союзниками не були б такі часті й голосні, якби не важка вдача генерала де Голя, надзвичайно вразливого чи перевразливого на пункті незалежности французької політики.

Однак, корінь справи в тому, що Західня Европа не хоче бути „п'ятим колесом у возі" — З'єдинених Держав. Де Голь є тут тільки речником загальноевропейської амбіції бути самостійним великодержавним чинником, який сам рішає про свої справи, чи бодай має у вирішуванні тих справ головний голос. Унезалежнившись, завдяки американській допомозі, економічно, Европа хоче унезалежнитися і політично і мілітарно. Парадоксальність ситуації в тому, що — як на тій пресовій конференції признав сам де Голь — ні одна із західньоевропейських країн зокрема, ані Західня Европа, як цілість, не витрачає стільки грошей і зусиль, не приймає на себе таких величезних зобов'язань в справі оборони проти большевицької загрози, як З'єдинені Держави. Де Голь, дивлячись в далеку майбутність, не хоче узалежнювати долі Европи виключно від мілітарної сили та від доброї волі Америки. Газети пригадують з нагоди цього останнього виступу де Голя його давніші виступи, коли він одверто висловлював острах, що дві атомові держави — ЗДА й СССР — можуть поділити між собою сфери впливів в Европі та поза нею і шукати взаємної злагоди з кривдою для інтересів Европи. Очевидно, що в нинішній ситуації такий здогад нісенітний. Але, беручи на увагу недавні історичні прецеденти з вирішуванням долі різних країн з виключною волею ЗДА й СССР без їх згоди й без їх відома, так, як це сталось в Ялті й Потсдамі, не можна відмовити такому острахові де Голя деякої логіки. Де Голь не може забути, що на Ялтинську конференцію не запрошено представника Франції, окупованої тоді німцями.

Філософія західньоевропейської незалежности де Голя звучить нині, при повній залежності безпеки Европи від американської збройної потуги, як нереальна, завішена в повітрі теорія. Тому й Джеймс Рестон, коментуючи ту промову де Голя в „Ню Йорк Таймс", іронічно висловлюється про „два найсвітліші пункти", якими ніби є те, що діла де Голя не завжди покриваються з його словами, і що інші европейські держави і ЗДА напевно не пішли б за де Голем, якби він спробував здійснювати свої теорії. Річ у тім, що сповидний фантаст - ідеаліст де Голь насправді є великим реалістом. Названий американський публіцист слушно пригадав, що де Голь, який завжди говорить про велич і потугу Франції, перевів її розчленування у процесі деколонізації, і що він, прийшовши до влади під гаслом „Французького Альжиру", надає Альжирові самостійність. Де Голь є державним мужем у повному цього слова значенні. Він знає і розуміє, що поруч із усіма колючками, що він їх робить Лондонові й Вашингтонові в ім'я нібито легковаженого престижу Франції, існування Франції залежить від єдности Заходу, від тривкости союзу з Америкою та від сили Америки.

Закріпачений Ансамбль

Виступи київського Ансамблю Українських Танцюристів, що відбуваються в Ню Йорку та інших містах ЗДА, викликали щире захоплення не тільки в українських глядачів, залюблених у своє народне мистецтво і гордих за нього, але й американської публіки і критики. Київські танцюристи і їх керівник Павло Вірський показали високу мистецьку клясу українського танцювального мистецтва, увидатнили багаті скарби цієї ділянки.

Не зважаючи на всі зв'язані з приїздом і виступами цього Ансамблю політичні моменти, зокрема на факт, що вони відбуваються в рямцях культурної виміни між Совєтським Союзом і ЗДА, використовуваної большевиками на кожному кроці для пропаганди чужих і далеких для справжнього мистецтва тенденцій і цілей, українська спільнота у ЗДА, як і в інших країнах, прийняла цю подію досить спокійно і стримано. Українці у вільному світі поставили в цьому випадку на першому місці те, що приїжджають їхні земляки з поневоленої України, ті, які у важких умовах совєтського тоталітаризму не тільки зберігають українське народне мистецтво, але й культивують його, виносячи українські мистецькі скарби на форум усього світу. Ставлення української іміграції у ЗДА до київських танцюристів як до людей з України, земляків, було прихильне і тепле, не зважаючи на те, що офіційні чинники й аранжери виступів цього ансамблю у ЗДА пробують записувати це тепле ставлення українців до українців на рахунок комуністичного режиму, який вислав цей ансамбль закордон.

Проте, багато моментів, зв'язаних із перебуванням київського ансамблю танцюристів на вільній землі Вашингтона, унаявнили й підкреслили підневільне, узалежнене становище української культури і в дальшому цілого українського народу під ярмом комуністичного режиму. На Заході члени мистецьких ансамблів, танцювальних чи балетних груп, оркестр чи хорів, виступають завжди як вільні люди. Вони з власної волі входять у їх склад, з власної волі і за індивідуальною винагородою беруть участь у виступах цих ансамблів, хорів чи оркестр, і вкінці усі вони вільно диспонують своїми гонорарами, своїм важко і справедливо заробленим грошем. Цілком інакше становище київського Ансамблю Українських Танцюристів. Американська фірма Юрока, яка привезла ансамбль до ЗДА і влаштовує їх виступи по різних американських містах, заробляє на них велетенські суми, але належні за ці виступи гонорари виплачується не членам Ансамблю, навіть не його керівникові, але режимним „опікунам", приділеним до Ансамблю під час його поїздок по ЗДА. Самі танцюристи не одержують нічого, на те, щоб купити собі щось чи з одягу, чи з речей щоденного вжитку, чи хоч би з предметів розваги. Першого дня після приїзду ансамблю до Ню Йорку його членам роздано по... одному доляреві. В приватних розмовах з глядачами танцюристи і танцюристки натякали, що бажали б мати те чи інше, краватку чи панчохи, а коли їм ці речі приносили, то казали, що не мають чим за це заплатити. Під час прийняття, влаштованого нюйорськими „прогресистами", взаміну за передані їм пам'яткові дарунки, вони віддячувалися... відзнаками з Декади українського мистецтва в Москві. Коротко кажучи, усіх членів Ансамблю тримають на становищі в'язнів, залежних людей, годуючи й утримуючи, але не нагороджуючи їхніх мистецьких виступів відповідними, виплачуваними на руки гонорарами.

З цього погляду, становище танцюристів з України нагадує становище тих співаків, артистів і танцюристів, що їх організували із своїх кріпаків московські та польські поміщики в Україні і возили до Петербургу та Москви, а то й по інших країнах Европи, здобуваючи з допомогою їхніх виступів гроші і славу для себе самих.

ДВІ СИЛИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Ще в 1931-му році Мануїльський в Московській військовій школі заявляв: „Не можна уникнути остаточного зудару між комунізмом і капіталізмом. Під сучасну пору ми ще не готові до цієї битви. Наш час прийде за двадцять або тридцять років. Щоб тоді перемогти, ми мусимо здобути елемент несподіваного нападу. Для цього треба приспати буржуазний світ. Ми почнемо найбільш фальшивну мирову офензиву, яку будь-коли знав світ. Легковірні капіталістичні країни підуть на гачок фальшивої приязні, собі на загладу. З хвилиною, коли їх оборонна сила буде знищена, ми поставимо свої вимоги озброєним п'ястуком".

Творці комунізму, червоні професори у воєнних і цивільних школах, всі адвокати комунізму говорять не так про ідеологічну, як про мілітарну силу комунізму, завдяки якій він може втриматися і поширитися. Тож на цій і Совєтський Союз, і всі інші комуністичні держави головну увагу звертають на мілітаризацію, бо лише в ній бачать вони свою перемогу в цілому світі.

Комуністичний світ ще не може відважитися на остаточну розправу з вільним світом, розправу, про яку писав перший пророк комунізму Маркс. Але саме тепер переживаємо ту велетенську мирну офензиву, про яку говорив Мануїльський, — ту увертюру, що має закінчитися збройним ударом.

Проте, в останніх роках зайшла деяка зміна, яка зумовила ревізію політики комуністів: коли теоретики комунізму укладали пляни опанування світу, ніхто ще не знав таємниць нуклеарної фізики, невідома була атомова зброя. Всі пляни комуністичної стратегії оперті були на звичайній зброї.

Тепер нуклеарна зброя — це головна проблема, яка рішає не лише про війну, але й засадничо про людське життя. Війни усе були „продовженням політики іншими засобами". Останні дві світові війни показали, що користь з них мали лише ті народи, які були менше заангажовані у воєнних діях. Нуклеарна зброя виключає можливість традиційного висліду війни з переможцем і переможеним. Нуклеарна війна загрожує знищенням однаково і напасникам і нападеного. Тому комуністична стратегія, сперта на пророцтвах Маркса - Енгельса і тих малих пророків, як Мануїльський, тепер неактуальна. Комуністичні вожді бояться заглади так само, як боїться її вільний світ, у якому останнім часом навіть появилась філософія, що пропонує концепцію „ліпше бути червоним, як мертвим". Нуклеарна війна була б знищенням всього нашого світу, від Москви до Вашингтону і народи з віддалених від терену тієї війни пригадували б колись причини самогубної руїни европейської культури. Тож головне завдання західнього світу полягає тепер в тому, щоб завжди мати перевагу в ділянці нуклеарної зброї.

Комуністичний пророк Фридрих Енгельс сказав: „Ніщо не залежить від економічного становища більше, як армія, фльота, зброя, організація, людський потенціял, тактика і стратегія. Тож і нинішня мирна коекзистенція, яку накидає світові Москва, має в засаді ціль: підірвати економічний потенціял Заходу, від якого насамперед залежить воєнний потенціял. Московські господарі, які говорять про економічну перевагу комунізму в наступних двадцятьох роках, намагаються підважити економічну політику західнього світу в малорозвинених країнах і всіма засобами стараються піднести економію СССР і країн комуністичного бльоку.

В студії Комітету для закордонних зв'язків американського Сенату говориться, що в 1970-му році Совєтський Союз матиме 254 мільйони мешканців, а загальна промислова продукція його становитиме 15% світової продукції. Разом із сателітами це дасть 360 мільйонів населення і 21% загальної продукції. Західня Европа матиме в той час 380 мільйонів населення, а її промислова продукція становитиме 31%. З'єдинені Держави разом з Канадою матимуть 224 мільйони населення і 31% світової продукції. Китай з 800 мільйонами населення матиме 2% світової продукції, а Індія з 500 мільйонами населення також лише 2%.

Отже, комуністичний світ не може перемогти Заходу в господарському змаганні. Якщо в висліді підступної мирної коекзистенції, внаслідок застрашування і інших плянових акцій комуністи опанують Західню Европу, тоді комуністичний світ матиме 52% світової промислової продукції, і тим самим може осягнути перемогу в світовій економії. Якщо ж Західня Европа залишиться вірною ідеям демократії, тоді разом з Америкою продукція вільного світу становитиме 62% всієї промислової продукції і наврядчи комунізм витримає в економічному змаганні.

Тож зрозуміло, чому головну офензиву ведуть комуністи в Европі, чому головна їх ціль — Західня Европа. Щоб могти ставити опір цій офензиві, Західня Европа мусить бути об'єднана і йти в парі з Америкою. Спільний Европейський Ринок в економічному розумінні, НАТО — в мілітарному, це ті сили, які скріплюють єдність західнього світу, а тим самим діють на загладу комунізму. Тому для комуністів з такими зусиллями виступають проти цих двох організацій.

Т.

ВЕЛИКА ВЕДМЕДИЦЯ

...І новорічна ніч — як казка.
Я,
Засніжаний сніжинками
й зірками,
Ітиму манівцями неба,
Чумацьким шляхом...
Слабка людина, не втерплю,
Щоб пальцями
не зачепити струни
Сузір'я Ліри.
І візьму за лапу
Велику Ведмедицю й приведу
До нас в кімнату.
Кутаючи ноги
У хустку пухову,
ви скажете.
— А добре б
Із неї зірвати шкуру
і повісити
Над ліжком в мене. —
Я,
Змовчу. І Ведмедицю
виведу за двері
І за зорею вуха лагідно її
Полоскочу. Скажу:
— Вертайсь на небо, тільки
Оберігайсь сузір'я
Гончих псів, —
— І новорічна ніч,
як казка.

ЄВГЕН ГУЦАЛО

А. Заплітний

ВИСОКІ ВІЙСЬКОВИКИ НА ЦЕНЗУРІ

(1)

Кілька років тому, десь по смерті державного секретаря Ф. Доллеса, почали виходити на яву дії, які сміливо можна назвати цензурою промов генералів та адміралів американської армії. Форма цієї цензури була образлива, але велике обурення викликали факти і погляди, що їх вона викреслювала або змінювала в проєктованих промовах.

Якщо йде про форму, то Департамент Оборони наказав старшинам усіх родів армії представляти проєкти своїх промов на святочних чи ювілейних зібраннях цивільних або військових організацій. Щойно тоді, коли текст промови звертали авторові, можна було з нею виступати, пропускаючи місця, які викреслив цензор, або вставляючи нові слова чи речення, які він запропонував. Часом заборонювано промови в цілості. Очевидно, що роблені цензорами зміни робили такі промови блідими, невиразними, деколи нелогічними й нецікавими. Внаслідок цього деякі промовці відмовлялися від публічних виступів.

Цензорами були два майори Департаменту Оборони та другої або й третьої кляси урядовці Державного Департаменту. На цензурі були адмірали і генерали, що пересічно мали за собою по 30 років служби, займаючи дуже важливі пости в команді та адміністрації збройних сил. Ні Департамент Оборони, ні Державний Департамент, який фактично переводив цензорську процедуру, не подавали старшинам до відома, яких справ вони не повинні порушувати, не повідомляли про напрямні закордонної політики, яких промовцям не вільно переступати. Рішення цензора було остаточне. Від нього не було апеляції до будь-якої інстанції. Промовець ніколи не знав, хто був фактично його цензором.

За президента Кеннеді така цензура стала звичайним явищем. Вона викликала гостру реакцію серед військовиків та широких кол громадянства. Заходом сенатора Термонда, демократа з Південної Каролайни, створено при сенатській Комісії для військових справ підкомісію для розгляду цього питання і тісно зв'язаних з ним протикомуністичних семінарів для старшин і програми загального освідомлювання вояків щодо комунізму.

Обидва ці завдання з великим успіхом почали розв'язувати в Армії під тиском неприємного досвіду, набутого під час війни в Корії. Виявилося, що американські вояки були зовсім непоінформовані ані про дійсне обличчя комуністів, ані про їхню тактику та цілі. Внаслідок цього невелика група вояків воліла залишитися в червоному Китаї, а більше як третина полонених пішла на кооперацію з китайською військовою владою. Американські полонені вояки не створили в таборах, як то бувало під час другої світової війни, своєї таємної команди, яка б піддержувала їх на дусі, розроблювала пляни втечі і їх реалізувала. Найболючішим виявився факт, що полонені в Корії американці зовсім не цікавилися долею своїх хворих товаришів, хоч могли багато їм допомогти. Така освідомлююча протикомуністична акція почала успішно розвиватися, але вже минулого року Пентагон наказав зліквідувати „семінари холодної війни", а всі інші освідомлюючі заходи скваліфікував як втручання Армії у внутрішньо - державні справи. На цьому тлі виник відомий конфлікт з генералом Вокером.

Згадана сенатська підкомісія зібрала 70 оригіналів процензурованих промов, авторами яких було 140 генералів і адміралів. Таких промов було напевно більше, бо не всі старшини мали охоту звертатися до підкомісії із своїми жалями.

Рамці газетної статті не дозволяють навести всі первісні та змінені тексти проєктованих промов. Мусимо обмежитися наведенням лише деяких, щоб мати приблизне поняття, що найбільше вражало цензорів і на що найбільше звертали увагу високі старшини.

В проєкті промови генерала Трудо було таке речення: „Немає чогось такого, що не дозволило б нам вийти переможно в кінці цього століття". Цензор викреслив слово „переможно" і замість нього наказав вставити „осягнути наших цілей". З уступу промови, який починався словами: „Росте загальне переконання, що сучасний світ роздирають рівночасно три явища"... викреслено речення: „марксизм, соціялізм, ніґілізм з російським імперіялізмом, який всюди хоче поневолити вільних людей", і „співіснування не є добрим вибором, воно є смертельною недугою". З того речення: „Кіплінґ добре описав нашого ворога. Надходить хвиля страху, ворог склав свої ведмежі лапи як до молитви" — цензор наказав викреслити слово „нашого".

В іншій промові цього генерала викреслено такі речення: „Нас атакують на всіх фронтах та всякою тактикою — ідеологічною, технологічною, політичною, підривною, економічною та військовою"; „Не вірте, що Совєти злагідніли в своєму намаганні опанувати світ і знищити наш спосіб життя"; „Ми мусимо звернутися до постійної сторожкости і унешкідливити всі совєтські ходи. Ми не можемо дозволити, щоб нас заколисало обманливе почуття безпеки — без огляду на те, якою буде совєтська тактика. Історія повна прикладів, як горді нації пішли в забуття лише тому, що самі засівали в собі зерна руїни. Нації, які нічого з тих прикладів не навчилися, приречені на загибель. Визначний англійський історик А. Тойнбі навів, що із 21 значних цивілізацій 19 згинуло з внутрішніх причин. Наша цивілізація не мусить бути 20-ю з черзі". До цього речення цензор додав від себе: „Тойнбі є істориком дуже сумнівної вартости — проте Ваші слухачі і так би всього цього не зрозуміли".

З іншої промови цього генерала, виголошеної в Канаді, викреслено такі речення: „Ми мусимо виграти це змагання або втратимо цілий світ. Завжди треба мати на увазі, що це — змагання на життя і смерть. Вільний світ має такі роди зброї, якими може побити червоних на всіх фронтах. Одною з наймогутніших є незрівняна технологія обох наших країн. В цій ділянці ми зробили кілька кроків вперед. Ми мусимо про це пам'ятати і не тільки затримати цю перевагу, а ще й побільшувати її".

В цій же промові було речення: „Навіть Катон, хитрий римський провідник, сам не можучи знищити Картагіни, частим повторюванням фрази „Картагіна мусить бути зруйнована" спричинився до того, що Рим пішов війною на це місто і знищив його дотла". Наприкінці цього сконфіскованого уступу цензор поставив такий запит: „Чи цією Картагіною має бути СССР?" Хоч американський генерал нав'язував до частих погроз Хрущова „Ми вас угробимо" і під Картагіною розумів ЗДА, цензора, очевидно, не турбувала доля його батьківщини, — він хотів забезпечити СССР від найменшого натяку, що його може спіткати доля Картагіни!

З промови генерала Гербера Повела в 1961-му році, в якій він поставив питання, що має робити вільний світ, — викреслено такий уступ: „Для світу відповідь написана чорнилом генія і кров'ю мученика; на Україні, в Східній Німеччині, Польщі, Мадярщині, Китаї та інших поневолених комуністами націях віддавали свої життя, щоб розкрити слабі місця в позірно монолітному совєтському фасаді".

(Далі буде)

Богдан Зорич

УНСОЮЗ В КАНАДІ

За кілька днів в одному з великих готелів Ню Йорку почнеться ювілейна, 25-та з черги конвенція найбільшої, наймогутнішої і в кожному відношенні соборної української забезпеченево - громадської організації, Українського Народного Союзу. Почнеться вона і відбуватиметься під знаком трьох прапорів: синьо - жовтого українського, бо українською вона є, американського і канадійського, бо в Америці і в Канаді вона існує й розвивається. Що більше, УНСоюз кількістю своїх канадійських членів і сумою тільки канадійського майна є найбільшою українською організацією також і в Канаді.

Проте, незрівнянно більші можливості зростання має ця українська заморська твердиня в „країні кленового листа". Добре це оцінила вже попередня конвенція, віддаючи справам розвитку УНСоюзу в Канаді окрему увагу. Оцінив це також і Головний Уряд, з доручення й на рекомендацію якого в Канаді, в місті Торонті, створено координаційну Канадійську Канцелярію УНСоюзу. Головний Уряд задемонстрував цю увагу ще й тим, що свої річні наради в 1960-му році відбув у Торонті, вперше в своїй історії поза межами ЗДА. Однак, канадійський уряд і його забезпеченевий департамент в Оттаві в своїх річних звідомленнях, статистичних книжках і своїй фінансовій економії розцінюють Український Народний Союз як закордонну забезпеченеву організацію і, згідно з канадійськими законами, ставлять до нього свої вимоги.

Такий статус УНСоюзу в Канаді вимагає від Великого Конвенційного Збору УНСоюзу і його виконних органів — Екзекутиви й Головного Уряду — при задержанні єдиної союзової ідеї і основного принципу структуральної соборности, такого тактичного підходу й вироблення таких концепцій праці, які найкраще відповідали б канадійським союзовим і йшли б назустріч побажанням канадійського уряду. Це і було б передумовою дальшого росту УНСоюзу в Канаді.

Як у ЗДА поодинокі стейти мають окремі „асекураційні" закони, так у Канаді поодинокі провінції вимагають специфічних достосувань відносно їхнього законодавства. В цілому УНСоюз, якщо думає стати твердою стопою на канадійському терені, врости глибоко в канадійський ґрунт і використати величезні українські ресурси людського потенціялу для великої союзової ідеї, мусить розбудувати такий організаційний плян і опрацювати таку всеобіймаючу концепцію, які в прискореному темпі зуміли б об'єднати під союзовим прапором поважний відсоток усіх українських елементів в Канаді.

З таким наставленням треба підходити до 25-ої Конвенції УНСоюзу в Ню Йорку, бо тільки при повному зрозумінні колосального призначення УНСоюзу для української спільноти на еміграції, тільки при глибокому вичутті його незаступної ролі і сповнення історичної місії національно свідомі українці допоможуть гідно розбудувати УНСоюз в обох країнах для добра нашого народу, для допомоги його потребам і для росту його духових вартостей.

Основним кличем 25-ої Конвенції повинен стати: „Всі на спільний фронт праці за ріст УНСоюзу в ЗДА і Канаді!"

Д-р Юліян Рабій

ДРОГОБИЦЬКА РЕВОЛЬТА У 1919 Р.

(1)

1.

По Вовчухівській офензиві, в березні 1919 р., перейшла Команда 1-го полку УСС на хвилевий побут до села Викоти коло Самбора і примістилася на фільварку польського дідича Надибського. Командантом полку був сот. Зенон Носковський, адьютантом пор. Роман Купчинський, а полковим лікарем пор. д-р Володимир Свідерський. Всі частини полкового обозу розмістилися на фільварку Романа Долинського, в сусідньому селі в Максимовичах, а бойові частини 3-го куреня, який складався зі сотень 7, 8, 9-ої і скорострільної сотні, розташувалися в селі Бісковичах, в сусідстві Викот.

Командантом 3-го куреня був пор. Сократ Іваницький, адьютантом чет. І. Біляч, а командантами сотень були четарі Іван Галушка і М. Гальчак та хор. Ребець. Спочатку я був приділений до 9-ої сотні, але незабаром перебрав команду скорострільної сотні. Стан сотень начислював 150-170 стрільців, а скорострільна сотня мала ще свій обоз, 24 скорострілів „шварц - льоз" і кілька легких скорострілів „люїсів", уживаних на розвідках. Крім згаданих старшин, були ще в курені чет. Коняківський і хорунжі С. Шеремета, С. Михалевич, С. Велитович, М. Залужин і Е. Яворівський, а вже в часі відступу з-під Львова приділено до моєї сотні хор. Степана Терлецького.

В часі постою у Викотах полк підлягав наказам 8-ої самбірської бригади, командантом якої був генерал Альфред Кравс, пізніший командант 3-го корпусу УГА. Команда бригади стояла тоді в Самборі при вул. Коперника, у віллі Левандовського.

З початком квітня 1919 р. 3-ій курінь УСС одержав вночі наказ негайно в бойовому виряді відмаршувати до Дрогобича, де проти нашого Уряду вибухла військова революція. Вдосвіта всі сотні рушили шляхом з Бісковиць, через Самбір - Радловичі - Городище - Літиня, в напрямі до Дрогобича.

Надворі було ще темно, по полях де - не - де білів сніг, на дорозі лежало багато болота, до того ж часом падав дощ зі снігом. Було зимно, і вітер проймав маршуючих стрільців. Вояцтво було лихо вбране, взуття подерте, дорога для пішого маршу була тяжка. Ніхто з нас, старшин, не знав, яка це була револьта і які її причини, для нас вояків був наш кожним обов'язок, а ціль — привернення ладу і порядку. Всі наші обози осталися в Бісковичах, а кухні аж вполудне долучилися до куреня вже в Дрогобичі.

Про револьту читаємо в „Історії Українського Війська" вид. Івана Тиктора коротку замітку: „По невдачі під Вовчухами, серед вояцтва пішли провокаційні чутки про зраду проводу, почалася розкладова, ворожа пропаганда, підбурювання вояків проти старшин, і наслідком тої акції вибухла в Дрогобичі революція військових відділів і міліції, якими кермувала т. зв. Жовнірська Рада. Правда, її скоро зліквідував один курінь Бригади УСС, але самий факт виявив розклад Армії в її етапі і запіллі". І далі: „Джерельний матеріял до виявлених змагань нової доби ще неупорядкований, а дослідник того часу приневолений сягати до архівів, щоб вияснити ті сумні події в Дрогобичі".

Велику участь в тих подіях відіграли наші — лівих переконань — поворотці з московського полону, які тоді масово верталися в Галичину, несучі з собою большевицькі гасла і ворожу нам пропаганду.

2.

Скорим маршем наш курінь дійшов до села Літиня і на присілку розмістився по обох сторонах шляху, наліво коло корчми і направо в ліску, бо на обрії видніє уже Дрогобич і треба було приготовитися до акції.

Пор. Сократ Іваницький вислав кілька стеж в сторону Дрогобича, щоб дослідити ситуацію, а тим часом сотні, зайнявши вихідні позиції на окраїнах села, вижидали дальших наказів.

В міжчасі дорогою до Дрогобича над'їхало до нас 6 кінних чотників у козацьких шапках із шликами, в кожах, високих чоботах. Вони не бачили наших стрільців і задержалися коло корчми. Це була кінна стежа збунтованої міліції в Дрогобичі. Вони виїхали сюди на прогулянку поза місто, певні того, що Жовнірська Рада перебрала всю владу в Дрогобицькому повіті. Стрільці з 9-ої сотні їх оточили, постягали з коней і серед сміху кожному з них дали „пайку в натурі". Опісля звеліли всім роздягнутися, заміняли своє подерте убрання та взуття на нове і пустили всіх на волю. Коні віддано до курінного обозу.

Наш курінь у бойовій лінії поволі зближався до міста, на краю якого чекали на нас стежі. Тоді сотні перейшли Самбірською вулицею, прямуючи на Ринок, по дорозі зайняли будинок польського „Сокола", де була старшинська харчівня, і звільнили всіх інтернованих там старшин, між ними отамана Грабовецького.

Збунтовані міліціонери, довідавшись, що Усусуси займають місто, поховалися по хатах, перебралися у „цивіль" і, мов нічого не сталося, сиділи, дожидаючи кінця авантюри. Жовнірська Рада також розбіглася. На вулицях не було жадного руху, тільки по кам'яницях, хатах та парканах ще висіли великі афіші Жовнірської Ради, в яких вона заявляла про перебрання влади в місті й повіті, комуно - соціялістичні гасла та льозунги.

ПРИВІТАННЯ ПРЕОСВ. ЄПИСКОПА КИР ЯРОСЛАВА В ШИКАГО — ПІВДЕНЬ

4-го березня відбулась радісна зустріч українців католиків нашої парохії Різдва Пречистої Діви Марії з своїм Владикою Преосв. Єпископом Кир Ярославом Габром, який перебував разом з парохіянами в нашій парохії.

Владика Кир Ярослав відслужив о год. 8 рано Божественну Службу Божу, а завдання диякона оповняв канцлер о. Володимир Паска. Рецитували Службу Божу діти місцевої парохіяльної школи під проводом Сестер Служебниць П.Д.М., вчительок тієї школи, а велика кількість шкільної молоді і старших парохіян приступила до св. сповіди і св. Причастя.

Перед співаною Службою Божою численні парохіяни впровадили свого Владику в супроводі священиків і Лицарів Колюмба до церкви, а перед Службою Божою о год 12 вполудне при вході до церкви супроводжала Владику шкільна молодь місцевої парохіяльної школи під проводом Сестер Служебниць.

Кир Ярослав виголосив на всіх 3 Службах Божих проповіді, в яких просив вірних про поміч для розбудови нової Єпархії в Шикаго, щоб Всевишній Господь благословив своєю ласкою нашу нову Дієцезію в її великій і відповідальній праці для нашої католицької Церкви і українського народу.

О год 4.30 по пол. відбувся в шкільній кафетерії в честь Владики величавий бенкет, в якому взяли участь майже всі парохіяни.

Владика в супроводі канцлера о. Володимира Паски, о. Сильвестра Коллара, ЧСВВ і о. Ізидора Когута, ЧСВВ та Лицарів Колюмба увійшов на залю під оплески присутніх гостей і вірних. Привіт Владиці зложив парох о. Інокентій Ричкун, ЧСВВ. Китицю рож вручили Владиці учениці парохіяльної школи Г. Папушкевич і К. Щурко. Від парохіян вітав Владику англійською мовою п. Стефан Щурко, який говорив про заслуги теперішнього пароха о. І. Ричкуна, ЧСВВ і про заслуги, працю і пожертви парохіян та організацій і товариств.

Кир Ярослав сказав, що він знає нашу парохію ще зі своїх молодечих літ, але від того часу багато змінилось. Завдяки жертвенності парохіян побудовано величаву цілоденну парохіяльну школу, в якій наші діти можуть набувати знання про свою віру і свій український нарід в рідній мові.

Бенкет закінчено молитвою, яку провів Владика. По молитві парохіяни підходили до Владики, цілували Владичий перстень та отримували Архиєрейське благословення. Велику радість мала шкільна молодь, коли просили Владику про підпис - автограф, і такими автографами Владика обдаровував на молитовниках чи інших пам'ятках нашу шкільну молодь, яка ті підписи буде зберігати як цінну пам'ятку на довгі часи.

Ця зустріч парохіян з Владикою надовго залишиться в пам'яті парохіян.

Михайло Харів

Великим майстром Мальтанського ордену обрано італійського монаха *Анджельо де Мояна ді Кольоня*. Мальтанський орден був заснований в 12-му сторіччі в Єрусалимі і за міжнародним правом він користується суверенними правами. Тому великий майстер того ордену має титул князя та з-правила походить з найбільш аристократичних італійських родів. Такий вибір є спершу затверджений Папою, а щойно потім публічно виявлений.

Пам'яти мистця-маляра Антона Романа Романчука

У понеділок 21-го травня цього року буде два роки, як відійшов від нас талановитий і відомий мистець Антін Романчук. Він був здібним мистцем і у виборі сюжету, і у виконанні картини. Артист не бував ніколи задоволений своєю творчою працею і шукав завжди досконалости в кождому творі, який зроджувався в його мистецькій душі.

Мистецька спадщина його досі не була виставлена після його смерти. Дорібок мистця-портретиста, на жаль, не може бути зібраний для виставки, хоч на цьому полі А. Романчук представляв собою мистця з великим стажем. Різноманітність його сюжетів можна бачити з тієї спадщини, яка остала по ньому.

Завдяки старанням його дружини п. Тетяни ця спадщина буде незабаром показана в посмертних виставках в Укр. Інституті в Америці при 2 Іст 79 вулиці та в галерії Караван при 132 Іст 65 вул. Досконалість його сюжетів і техніки свідчать про його здібність і вроджений талант розвиті в дитинстві його батьком, відомим малярем Тітом Романчуком, якого деякі образи історичного характеру можна бачити в історії Аркаса, бо торкалися української історії. Більшість його картин розсіяна по світі в музеях.

Дід Антона був свого часу віце - президентом у віденськім парляменті Австро-угорської імперії. В домі батька Антона сходилися відомі артисти і інтелектуали того часу, не лише з України та Польщі, але майже з усього світу. Молодий артист вчився від багатьох знаних мистців і так пізнав різні техніки і течії в мистецтві. Пізніше завершив формальні студії в Академії Мистецтва. Ці студії здобув він в багатьох країнах Европи під керуванням найвідоміших малярів і скульпторів тодішнього часу. Разом з мистецькою освітою одержав високу загальну освіту, володів він дев'ятьма мовами, що давало йому змогу свобідно поручуватися по всій Европі і Америці.

Перші твори артиста показали великий талант, особливо його портрети, коли такі відомі особистості, як президент - пяніст Падеревський і композитор Кубелік позували йому до портретів. Ці портрети, а теж інші твори артиста знаходяться в музеях Европи. Мистець ніколи не відмежувався від українського громадського життя. В Берліні оформлював „Український Вістник", журнал „Дозвілля", малюючи ілюстрації до цих публікацій. По приїзді в Америку з дружиною Тетяною артист опинився у трудному положенні іміґранта, але швидко здобув собі позицію і визнання в американських мистецьких колах. Артист взявся енергійно до праці, ніколи не гайнуючи дорогого часу навіть у підземках. Усе мав під рукою шкіцівник, в якому рисував сотні характеристичних постатей у поїздках по Америці. Літом пробував у Мейні, малюючи красвиди на дозвіллі. Не покидав теж композиційної праці в своїй нюйоркській студії.

А Романчук дістав багато нагород за свої твори, між якими найвідоміша є перша, — нагорода за групову композицію філософічно - релігійного сюжету, яка представляє перського філософа А. Багая, що її одержав на мистецькій виставці ґалерії Краван. Багато мистців добивається такого признання тільки після смерти, сл. п. Антін Романчук здобув за життя, гідно репрезентуючи своє українське походження перед чужинцями, ще як він був у розцвіті мистецької діяльности.

Мистець залишив по собі теж мистецький щоденник, який жде на свого дослідника. Мало є мистців, які ведуть такі записи, тому звичайно думки артиста остаються невідомими для історика мистецтва. Життя біжить швидко, спомини про того чи іншого мистця швидко теж зникають. Твори переходять у чужі руки, бо в нас досі немає своїх музеїв, які мали б мистецькі збірки на еміґрації. Звичайно бракує навіть місця, щоби твори розвісити для постійної виставки в тих установах, які мають в програмі музеальні завдання. Ми часто дивуємось, чого наші

Антон Р. Романчук

найвидатніші люди відходять від нас, коли нам здається, що вони могли б ще довго творити. Але те бажання, щоб наші артисти продовжували свою творчість, виникає зі зрозуміння і цінення їх творів.

Життя без творчої праці, або надхненного розуміння такої праці, не є повним життям. Бо в творах є не лише краса минулих днів, в них є ті люди, що відійшли від нас. Вони живуть з нами вічно, доки ми цінимо ці твори, і те існування, яке вони ілюструють. До тих мистців належить й артист - маляр Антін Романчук, який безперечно збагачує нашу культуру своїми творами, і ми повинні зберегти спадщину, яка по ньому остала.

А. Б.

Імпрези в Гамбурзі і Новому Ульмі

Мюнхен (лв). — Під час наших Великодніх свят влаштувала Спілка Української Молоді у Гамбурзі зустріч старшого Юнацтва СУМ-у. На Зустріч з'їхалась понад сотню української молоді з різних кінців двохмільйонового портового міста Гамбургу, а також декілька членів СУМ-у з Ганноверу, три представники Крайової Управи з Мюнхену і один з Авгсбургу. Зустріч розпочалася доповідями і висвітленням діяпозитивів з діяльности СУМ-у в Німеччині. В програму її входили участь у Богослуженні, Спільне свячене, концерт українських народних пісень і танців, доповіді, сумівські вечерниці, дискусії на актуальні теми. У концертовій частині програми виступала в основному родина відомого диригента проф. Горбенка, що перебуває тепер у Піннеберзі: дочка Елеонора Фостун співала народні пісні і арії, син Всеволод запрезентувався арією „Владико неба і землі", а дружина виявила своє мистецтво через ще досить молоду балетну студію.

Дещо інший характер мали молодечі імпрези в Новому Ульмі, що їх влаштували 5 і 6-го травня місцеві осередки Пласту і СУМ-у. Пластова станиця запалила на площі у навечеря св. Юрія, ватру, на яку прибули представники Пластової Старшини в Німеччині з Мюнхену. Осередок СУМ-у влаштував на другий день своє ювілейне свято, відзначаючи цілоденною програмою десятиліття своєї діяльности. Вранці 6 травня зібралися всі члени Осередку та гості - юнаки з Тройхлінгену, представники від КУ з Мюнхену, сумівці зі Штуттгарту і Авґсбургу, біля домівки культури та української католицької церкви і пішли організовано на Богослуження. Його відправив о. шамбелян Турковид при співучасті церковного хору, яким керує проф. Гавриленко. Після Богослуження виступили члени Осередку перед громадою з концертом, а увечері був висвітлений фільм про Інсталяцію Екзарха Кир Платона Корниляка.

Українська хроніка

● Генерал Армії УНР Олександер Загродський захворів в в останньому часі важкою недугою та перебув поважну операцію. Вона пройшла щасливо. Генерал залишив уже лікарню і перебуває тепер на реконвалесценції. Його стан здоров'я вповні задовільний.

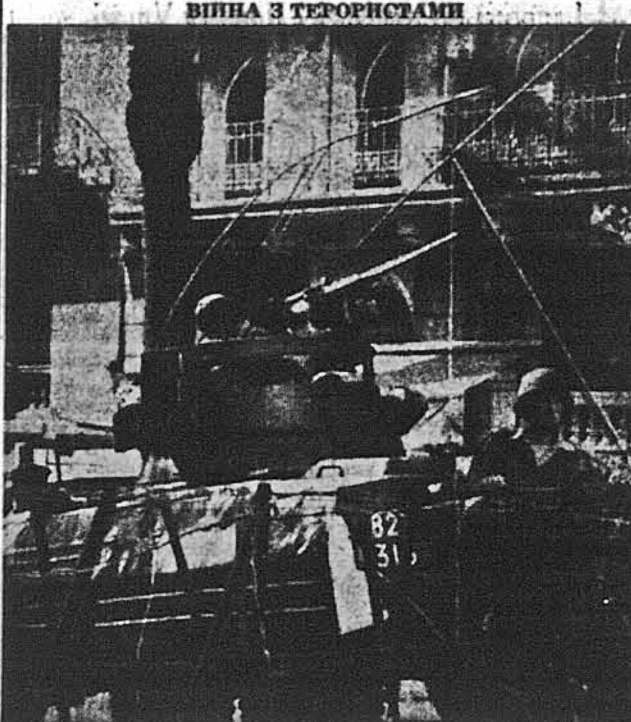
● Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує Наукове засідання Природничого Відділу Академії з доповіддю проф. Наталії Осадчої - Янати п. н. „Ботанічна номенклятура у різних слов'янських народів". Засідання відбудеться в неділю 20-го травня 1962 року о 7-ій год. веч., в будинку Академії — 206 Вест 100 вул. Н. Й.

● Нюйоркський Відділ ОбВУА влаштовує у найближчу суботу, 19-го травня ц. р., в залі Літературно - Мистецького Клюбу, 139 Друга Авеню в Ню Йорку, сходини членів і гостей з доповіддю проф. Нестора Короля на тему „Большевицькі документи про завоювання України Червоною Армією". Початок о год. 7-ій веч.

РЕДАКТОР В. ДУШНИК ДОПОВІДАВ ПРО УКРАЇНУ В БРІДЖПОРТСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Бриджпорт, Конн. — В понеділок, дня 23-го квітня відбулася тут у Бриджпортському університеті доповідь редактора видань УККА англомовного „Українського Квартальника" і „Українського Бюлетеню" Володимира Душника про Україну й українців у вільному світі. Доповідь була призначена для студентів Бриджпортського університету і виголосив її ред. В. Душник на запрошення д-ра Джозефа С. Ручека, голови департаменту соціологічних наук цього ж університету.

ВІЙНА З ТЕРОРИСТАМИ

Французькі вояки прочищують із терористів — членів Французької Таємної Військової Організації — одну із вулиць Альжиру, забарикадовану й обведену колючими дротами.

В Принстоні відкрито Бібліотеку ім. Дж. Ф. Доллеса

Принстон, Н. Дж. — 15-го травня в каплиці Принстонського університету відправлено поминальне Богослуження з приводу відкриття Бібліотеки ім. Джана Фостера Доллеса, колишнього державного секретаря за президентури Айзенгавера в роках 1953—1959. В каплиці зібралися 2,000 осіб, до яких промовляв Двайт Д. Айзенгавер. Ця бібліотека буде Бібліотекою дипломатичної історії, в ній зберігаються всі документи Дж. Ф. Доллеса та книжки про дипломатію. Айзенгавер назвав Дж. Ф. Доллеса, який помер в 1959 році, провідником на світову міру, який був при тім і релігійною людиною. Крім Айзенгавера промовляв ще президент Принстонського університету д-р Роберт Гогін. Між визначними присутніми були: вдова по Дж. Ф. Доллесі, брат покійного директор ФБІ Аллен В. Доллес та інші. Айзенгавер говорив про те, що покійний Доллес вірив у конечність міжнародної моралі, і додав, що він в цьому зовсім погоджувався із покійником. Промовець хвалив характер Дж. Ф. Доллеса, якому всі повинні бути вдячні за його працю для ЗДА.

Вже 4-го високого урядовця звільнено у зв'язку з аферою Естеса

Вашингтон. — Секретар рільництва Орвілл Л. Фріман говідомив про звільнення з праці колишнього асистента секретаря рільництва д-ра Джеймса Т. Ралфа за те, що брав подарунки від обманця, тексаського багатія Біллі Сола Естеса. Ралф був призначений на рільничого американського аташе до Філіппін і переходив потрібний вишкіл. Фріман сказав після звільнення д-ра Ралфа, що виявлені зв'язки цього урядовця з Естесом свідчать про те, що д-р Ралф не надається на працівника ним очолюваної аґенції. Давніше втратили працю у зв'язку з аферою Естеса два інші працівники рільничого департаменту, крім того один співробітник департаменту праці. Виявляється, що демократичний сенатор Ралф В. Ярборо з Тексасу дістав від Естеса $1,700 на радіову програму. Афера Естеса набирає щораз більших розмірів, і преса називає його ще „щедрішим" добродієм від Бернарда Голдфайна з Бостону, який обдарував був головного дорадника Айзенгавера — Шермана Адамса. Адамс мусів зрезиґнувати, а Голдфайн був засуджений до кари тюрми за неплачення податків.

Ґолдберґ проти того, щоб коротшим тижнем праці поборювати безробіття

Атлантик Ситі, Н. Дж. — Секретар праці Артур Дж. Ґолдберґ, промовляючи на конвенції спілки одягових робітників, заявив, що уряд президента Кеннеді не вірить в те, щоб можна було за допомогою скорочення тижневих годин праці поборювати безробіття. Ґолдберґ нав'язав до того, що голова спілки одягових робітників, яка нараховує 400,000 членів, Джеков С. Потовски плянує в переговорах про нові контракти в 1963 і 1964 роках таки домагатися скоротити 40-годинний тиждень праці до 35 годин. Хоч секретар праці не підтримав Потовского, то 1,500 делеґатів із інтузіязмом вітали Ґолдберґа. Потовски представив Ґолдберґа як „одного із нашої родини", що відносилося до того, що теперішній секретар праці був правним дорадником робітничої спілки в Шикаґо і директором спілкового банку в тому ж місті. Ґолдберґ нав'язав до слів робітничого провідника в своїй 45-мінутовій промові, кажучи, що „був би недбайливим членом робітничої родини, коли б не говорив щиро з робітничими делеґами". Ґолдберґ заявив, що і президент Кеннеді і він сам уважають число 3,900,000 безробітних за надто велике, але для зменшення числа безробітних треба шукати інших ліків, а не зменшувати число тижневих годин праці.

● Роберт Б. Аспрей видав книжку у Філядельфії про першу битву над Марною в 1914 р. у Франції, яка вирішила була долю першої світової війни. Французи дістали час на організацію збройної сили, розбивши німців, які мали більше як чверть мільйона втрат. Мрію запанувати над Европою повторили здійснити німці в 1940 році, але вони програли і другу світову війну, хоч тоді не було генерала Жоржа, щоб затримав Гітлера на Марні.

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

„Тризуб", Філядельфія — Збірна Північної Німеччини, міжнародні футбольні змагання, відбудуться в неділю 20-го травня 1962, о 3.00 годині по полудні на грищі Норт-Іст Гайскул при Катман й Алґон Евню у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — СК Ню Йорк, футбольні змагання за першість Німецько-Американської Футбольної Ліґи, відбудуться в неділю, 20-го травня 1962, о 3.00 год. по полудні, на грищі Троґс Нек Стадіону в Бронксі, Н. Й.

Міжнародна Футбольна Ліґа

Подвійні змагання Міжнародної Футбольної Ліґи: **Ройтлінґен, Німеччина — Данді, Шотляндія,** о годині 2.00. по полудні, та

Гайдук, ЮҐославія — Ґвадаляхара, Мексико, о год. 4.00 по полудні, відбудуться на Трайсборо стадіоні на острові Рандалс в Ню Йорку.

ХРОНІКА УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" НЮАРК

„Чорноморська Січ" — Рома СК 0:0.

Нюарк, 6-го травня. — З метою солідної підготовки до наступного футбольного сезону, футболісти „Чорноморської Січі" продовжують свої змагові зустрічі з кращими дружинами стейту Ню Джерзі.

Цим разом гостем наших футболістів був сильчий італійський клюб Рома, новий чемпіон Футбольної Ліґи стейту Ню Джерзі, що подібно як і „Чорноморська Січ", є кандидатом до згаданої Вищої Ліґи. Зваживши змагові сили обох суперників, цей безциферний вислід є без сумніву успішний для нашої дружини.

Чергові важливі футбольні змагання відбудуться 27-го травня. Гостем „Чорноморської Січі" буде „Ол Старс", збірна стейту Ню Джерзі.

„Чорноморська Січ" (юн.) — Гарісон (юн.) 2:2.

Це перший реміс, і перша втрачена точка наших юнаків в цьогорічних ліґових розгривках.

„Чорноморська Січ" і АСЛ (Ам. Футб. Ліґа)

Дальші заходи Управи „Чорноморської Січі", щодо членства репрезентаційної футбольної дружини в цій Лізі — також зв. Професійна Ліґа, зазнали чергових успіхів. Дня 30-го квітня мин. місяця відбулись чергові наради в цій справі, в домі Португальського Футб. Клюбу Нюарк. Участь в нарадах крім Управи Португальського Футб. Клюбу, взяли слідуючі делеґації: Джуліюс Альонзо (секретар АСЛ), Курт Лям від Гакоа Н. Й., і А. Рихловскі — Фальконс Нюарк. Делеґацію „Чорн. Січі" очолював голова Управи інж. Лев Блонарович.

Між іншими справами, над якими дійшло до угоди, слід згадати справу площі, на якій відбувала б „Чорн. Січ" свої змагання. Такою площею буде знана Айронбавнд, на котрій кожної неділі відбуватимуться подвійні змагання.

Співпартнери: Португальці, Фальконс і „Чорн. Січ".

Дорадчий Комітет УСТ „Чорноморська Січ":

Д-р Вол. Гук (голова), д-р Осип Андрушків (заст. гол.), проф. Орест Лисянецький (секретар), і члени: мґр. Адам Гординський, мґр. Ярослав Пиндус і інж. Микола Семанишин.

Ціль і завдання цього Дор. Комітету найкраще висвітлює заклик до місцевого укр. громадянства, видрукований на летючках і підписаний згаданими особами в цьому зверненні.

Після наведення більшости фактів дотеперішніх успіхів УСТ „Чорн. Січ", та вичислення існуючих ланок, слідує палкий заклик до молоді масово вступати до існуючих ланок (футбольна, відбиванки, тенісу, плавання і шахова) та по можливості нові. Старше громадянство закликається не тільки заохочувати до цього молодь, але і також вступати в члени УСТ „Чорн. Січ" і таким чином мати прямий вплив і контролю в Т-ві.

3-го травня відбулось чергове спільне засідання Дор. Комітету і Управи УСТ „Ч. С.", на яких крім прослухання звітів, обговорено і намічено дальші пляни спортової праці на найближчі місяці.

О. Твардовський

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 19-го ТРАВНЯ 1962:

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Звичайні Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 372, в год. 7:30 веч., в Ігел Гол, — при Church вул. Управа просить членів прибути на Збори на означений час. П. Шило, рек. секр.

ГАРТФОРД, Конн. — Збірка місячних вкладок Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 277, від години 4-7 веч. в Укр. Горож. Клюбі. — Подібні збірки відбудуться в суботу, 26-го і неділю, 27-го травня, від год. 4-7 веч., в Укр. Гор. Клюбі. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Дністер", Відділ 361, в год. 8:00 веч., у власній домівці, при 119 Ave "A" в Ню Йорку. На Зборах буде відчитаний квартальний фінансовий звіт, проєкти на 25 Конвенцію УНСоюзу та біжучі справи. — В. Вишиваний, голова; В. Варагура, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ТРАВНЯ 1962:

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Збори Т-ва „Подільська Січ", Відд. 8, в церковній залі св. Арх. Михаїла, при Chestnut St., corner River View Pl., в год. 2:00 по пол. З огляду на початок Конвенції (21-го травня) просимо членство явитися на Збори, щоб обговорити деякі важливі справи. — В. Мандзій, секр.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

Вступайте в члени УНСоюзу!

ТАРЗАН, ч. 4840. Зловісна креатура!

...THE LAVER AFFAIR WAS DISSOLVED. TARZAN ASKED SOME NATIVES TO AID CHARLES IN DELIVERING HIS WIFE TO THE PROPER AUTHORITIES--

THEN HE SPED BACK TO LAVER'S CAMP TO RETRIEVE HIS PRECIOUS WEAPONS--

AND JUST IN TIME—FOR LURKING IN THE NEARBY THICKET WAS AN OMINOUS HAIRY CREATURE!

Коли афера Лейвера виснилася, Тарзан просив кількох тубільців, щоб допомогли Чарлзові завести до відповідної влади його жінку.

Після того він побіг до табору Лейвера, щоб віднайти дорогоцінну зброю...

І саме в час... Бо в поблизьких корчах чигала зловісна волохата креатура!